

Protokollsutdrag

Sammanträdestid	2022-08-15 kl 15:00-15:05
Plats	Digitalt via Teams
Utses att justera	Helena Nanne § 454 Roko Kursar
Justeringen	2022-08-22
Protokollet omfattar	§453

Underskrifter	Sekreterare Pernilla Mesch	
	Ordförande Katrin Stjernfeldt Jammeh
	Justerande Helena Nanne § 454 Roko Kursar

Beslutande ledamöter

Katrin Stjernfeldt Jammeh (S) (Ordförande)

Roko Kursar (L) (1:e vice ordförande)

Helena Nanne (M)

Ej tjänstgörande ersättare**Övriga närvarande**

Andreas Norbrant (Stadsdirektör)

Tomas Barring (Chefsjurist)

Pernilla Mesch (Sekreterare)

§ 453 Remiss från Miljödepartementet - Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet
STK-2022-561

Sammanfattning

Miljödepartementet har översänt en remiss – Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet för yttrande. I remissen framgår förslag till att förbättra samverkan, tillsyn, gränskontroll och förebyggandet av brott. Stadskontoret ställer sig generellt positiv till de föreslagna författningsförändringarna och föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott att godkänna förslag till yttrande.

Beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott beslutar

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och översänder detsamma till Miljödepartementet.

Beslutet skickas till

Miljödepartementet

Miljönämnden

Tekniska nämnden

Beslutsunderlag

- G-Tjänsteskrivelse KSAU 220815 Remiss från Miljödepartementet - Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet
- Förslag till yttrande KSAU 220815
- Remiss från Miljödepartementet - Remissmissiv Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet
- Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet
- Miljönämnden beslut 220616 § 114
- Remissvar från miljönämnden

Datum
2022-08-15

Adress
August Palms Plats 1

Diarienummer
STK-2022-561

Yttrande

Till
Miljödepartementet

Remiss från Miljödepartementet - Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet **M2022/00531**

Sammanfattning

Malmö stad ställer sig generellt sett positiv till de föreslagna författningsförändringarna och anser att dessa kan bidra till att förstärka insatser mot brottslighet inom avfallsområdet. Malmö stad vill framföra att konsekvenserna av EU:s förslag om högre ställda krav på gränsöverskridande avfallstransporter inte är tillräckligt utrett. Det finns en risk att kraven leder till oönskade handelshinder för materialflöden som idag cirkulerar effektivt inom unionen.

Yttrande

Malmö stad ställer sig generellt sett positiv till de föreslagna författningsförändringarna. Kommunen har idag ansvaret för tillsyn av nationella avfallstransporter. Att ansvaret delas med fem länsstyrelser bedöms inte ge någon avlastning för kommunerna, men inte heller öka kommunernas administrativa arbetsbörda eller påverka inflödet av tillsynsavgifter mer än försumbart. Kravet på A-skylt förefaller dock för staden innebära en ny tillsynsuppgift och för det fall att skylt saknas, ytterligare en uppgift kopplad till föreslagen straffbestämmelse i 29 kap miljöbalken. Malmö stad bedömer att tillsynsavgift kan tas ut för dessa åtgärder men ser också risker med att staden inte får in avgifterna utifrån utredningens slutsatser om verksamhetsutövarnas betalningsvilja.

Malmö stad vill även betona vikten av att lagstiftningen så långt som är möjligt möjliggör samverkan mellan myndigheter för effektiv brottsbekämpning men även för att komma åt problematiken med ”målvakter”.

Malmö stad är positiv till de åtta nya uppdrag som föreslås. Särskilt viktiga är möjligheterna till vandelskontroll och klampning samt kvarhållande av transporter, vilket staden gärna ser lagstiftningsförslag på snarast möjligt. Malmö stad vill också nämna att det fortfarande finns ett stort behov av utveckling och tillgängliggörande av Naturvårdsverkets avfallsregister

genom API och verksamhetssystem. Detta skulle underlätta, inte bara för kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnder utan även för de myndigheter som i föreliggande förslag rekommenderas få tillgång till avfallsregistret.

Slutligen vill Malmö stad framföra att konsekvenserna av EU:s förslag om högre ställda krav på gränsöverskridande avfallstransporter inte är tillräckligt utrett. Det finns en risk att kraven leder till oönskade handelshinder för materialflöden som idag cirkulerar effektivt inom unionen. Åtgärder som visserligen är effektiva mot olaglig avfallsverksamhet kan riskera att motverka de önskade flödena som bidrar till minskad klimatpåverkan och utgör en viktig del av den cirkulära ekonomin

Ordförande

.....
Karin Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Pernilla Mesch
.....

Datum
2022-08-01
Vår referens
Linda Hassel
Strateg
linda.hassel@malmo.se

Tjänsteskrivelse

Remiss från Miljödepartementet - Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet STK-2022-561

Sammanfattning

Miljödepartementet har översänt en remiss – *Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet* för yttrande. I remissen framgår förslag till att förbättra samverkan, tillsyn, gränskontroll och förebyggandet av brott. Stadskontoret ställer sig generellt positiv till de föreslagna författningsförändringarna och föreslår kommunstyrelsens arbetsutskott att godkänna förslag till yttrande.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslås besluta

1. Kommunstyrelsens arbetsutskott godkänner förslag till yttrande och översänder det samma till Miljödepartementet.

Beslutsunderlag

- Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet
- Remiss från Miljödepartementet - Remissmissiv Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 220815 Remiss från Miljödepartementet - Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfallsområdet
- Förslag till yttrande KSAU 220815
- Remissvar från miljönämnden
- Miljönämnden beslut 220616 § 114

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2022-08-15

Beslutet skickas till

Miljödepartementet
Miljönämnden
Tekniska nämnden

Ärendet

Miljödepartementet har översänt en remiss – *Förstärkta insatser mot brottslighet inom avfalls-*

området för yttrande. Tio myndigheter med Naturvårdsverket som samordnande myndighet har tilldelats regeringsuppdraget ”Förstärka insatser mot brottlighet inom avfallsområdet”. Myndigheterna är Naturvårdsverket, Kustbevakningen, länsstyrelserna i Gävleborgs, Norrbottens, Stockholms, Skåne och Västra Götalands län, Polismyndigheten, Tullverket och Åklagarmyndigheten. I föreliggande remiss har myndigheterna lämnat förslag som syftar till att förbättra samverkan, tillsyn, gränskontroll och förebyggandet av brott.

Avfallsbrottslighet definieras som brottslighet som innefattar brott mot straffbestämmelsernas i miljöbalken eller smugglingslagen där gärningen innefattar hantering av avfall. Nedskräpningsförseelse har dock inte tagits med i definitionen. Den dominerande drivkraften bakom att hantera avfall illegalt är stora ekonomiska förtjänster i kombination med låg upptäcktsrisk och låga straff.

För de nationella avfallstransporterna har kommunerna tillsyn. De flesta kommuner saknar dock resurser och specialkompetens för att göra denna tillsyn annat än i samband med tillsyn av anläggningar. Kommunerna bjuds in till länsstyrelserna och Polismyndighetens gemensamma kontroller ute på väg men har sällan möjlighet att delta på grund av resursbrist. Illegal avfallshantering i form av tippning i terrängen, dumpning i vatten eller illegal användning av avfall som fyllnadsmaterial vid byggen upptäcks sällan vid tillsyn utan i stället oftast genom att allmänheten tipsar polisen eller kommunen.

Avfallsbrottsligheten rör många typer av avfall men volymmässigt är bygg- och rivningsavfall dominerande inom Sverige medan elektronik och plast är stora avfallsströmmar vid gränsöverskridande avfallstransporter.

De tio myndigheterna föreslår följande fyra författningsändringar:

- Införande av krav på A-skylt för yrkesmässiga tillståndspliktiga avfallstransporter genom en ny bestämmelse i avfallsförordningen (2020:614), som i sin tur också innebär att det behövs ett nytt bemyndigande i 15 kap. miljöbalken. Det föreslås även en sanktionsbestämmelse kopplad till kravet på A-skylt.
- Tillägg i 2 kap. 28 a § miljötillsynsförordningen (2011:13) som innebär att de fem länsstyrelserna som har ansvar för tillsyn i fråga om gränsöverskridande avfallstransporter även får ansvar för tillsyn i fråga om nationella avfallstransporter.
- Ändring av 1 kap. 4 § tullagen (2016:253) för att förenkla länsstyrelsernas åtkomst till uppgifter.
- Ändring i den sekretessbrytande bestämmelsen i 6 kap. 17 § avfallsförordningen (2020:614) för att underlätta för Polismyndigheten, Ekobrottsmyndigheten med flera myndigheter att kunna hämta ut information från avfallsregistret.

Myndigheterna ger även förslag till följande åtta nya uppdrag till myndigheter för att utreda möjliga regeländringar och förenklingar:

- Utreda möjlighet att ge de fem länsstyrelserna, med ansvar för gränsöverskridandeavfallstransporter, möjlighet att kvarhålla avfallstransporter genom klampning (kvarhållande av ett fordon med så kallad hjulboja) (länsstyrelserna samt Polismyndigheten).
- Utreda införande av vandelsprövning/bakgrundskontroll för verksamheter som hanterar avfall (Naturvårdsverket).
- Översyn av bestämmelserna om tillstånd- och anmälningsplikt för transport av avfall i 5

kap. avfallsförordningen (2020:614), bland annat i syfte att förtydliga begreppet yrkesmässighet (Naturvårdsverket).

- Utredda förenklat informationsutbyte mellan samverkande myndigheter (länsstyrelserna i samverkan med Naturvårdsverket, Polismyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen).
- Utredda möjlighet för tillsynsmyndigheter att kunna stoppa avfallstransporter (länsstyrelserna i samverkan med Polismyndigheten).
- Se över kontroller vid inre gräns. En av frågorna i en sådan översyn är om Tullverket bör ha befogenheter att göra avfallskontroller vid gräns till annan medlemsstat i EU.
- Uppdra åt Brottsförebyggande rådet (Brå) att ta fram breddad och utvecklad statistik över miljöbrottslighet, i synnerhet avfallsbrottslighet.
- Uppdra åt Brottsförebyggande rådet (Brå) att ta fram en breddad och fördjupad lägesbild avseende brottslighet inom avfallsområdet.

Ärendet har remitterats till miljönämnden och tekniska nämnden som båda inkommit med yttranden.

Miljönämnden (MN-2022-561)

Miljönämnden ställer sig generellt sett positiv till de föreslagna författningsförändringarna. Kommunen har idag ansvaret för tillsyn av nationella avfallstransporter. Att ansvaret delas med fem länsstyrelser bedöms inte ge någon avlastning för kommunerna, men inte heller öka kommunernas administrativa arbetsbörda eller påverka inflödet av tillsynsavgifter mer än försumbart. Kravet på A-skylt förefaller dock för kommunen innebära en ny tillsynsuppgift och för det fall att skylt saknas, ytterligare en uppgift kopplad till föreslagen straffbestämmelse i 29 kap miljöbalken. Miljönämnden bedömer att tillsynsavgift kan tas ut för dessa åtgärder men ser också att möjligheterna att få in avgifterna får anses låg utifrån utredningens slutsatser om verksamhetsutövarnas betalningsvilja.

Miljönämnden är positiv till de åtta nya uppdrag som föreslås. Särskilt viktiga är möjligheterna till vandelskontroll och klampning samt kvarhållande av transporter, vilka nämnden gärna ser lagstiftningsförslag på snarast möjligt. Miljönämnden vill också nämna att den fortfarande ser ett stort behov av utveckling och tillgängliggörande av Naturvårdsverkets avfallsregister genom API och verksamhetssystem (ex. EDP Vision, Ecos mfl.) Detta skulle underlätta, inte bara för kommunernas miljö- och hälsoskyddsnämnder utan även för de myndigheter som i föreliggande förslag rekommenderas få tillgång till avfallsregistret.

Slutligen vill miljönämnden framföra att konsekvenserna av EU:s förslag om högre ställda krav på gränsöverskridande avfallstransporter inte är tillräckligt utrett. Det finns en risk att kraven leder till oönskade handelshinder för materialflöden som idag cirkulerar effektivt inom unionen. Åtgärder som visserligen är effektiva mot olaglig avfallsverksamhet riskerar att motverka de önskade flödena som bidrar till minskad klimatpåverkan och utgör en viktig del av den cirkulära ekonomin

Tekniska nämnden (TN-2022-866)

”Tekniska nämnden ser positivt på de ändringarna för att minimera och att komma åt avfallsbrottslighet både inom Sverige och gränsöverskridande avfallstransporter i EU och utanför EU.”

Stadskontorets bedömning

Stadskontoret instämmer i nämndernas positiva yttrande över förslagen i remissen. Dock instämmer stadskontoret i miljönämndens yttrande om att det föreslagna kravet på A-skyld för tillståndspliktiga transporter kan, i motsats till utredningens slutsats, leda till ökade kostnader för den kommunala tillsynsmyndigheten vilket inte alltid går att hämta in genom tillsynsavgifter.

Stadskontoret anser att det finns stort behov av genomlysning om vad som behöver justeras för olika myndigheter att samverka för effektiv brottsbekämpning. I denna problematik ligger även behovet av att finna lösningar på hur nyttjandet av ”målvakter” kan begränsas.

Som miljönämnden också framför anser stadskontoret att det finns risk med att reglering för att hindra olagliga avfallstransporter kan komma att negativt påverka de cirkulära transportflöden som fungerar bra inom unionen. Stadskontoret anser det särskilt viktigt att regelverket inte försvårar för den cirkulära ekonomin som är en viktig del av samhällets omställning.

Ansvariga

Micael Nord Näringslivsdirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör